

Tid och plats	2024-08-06 - i Kommunhuset klockan 10.00-11.55
Beslutande	Kenneth Jacobsson (M), ordförande Lennart Anderberg (SD), vice ordförande Ingemar Svensson (S), ledamot
Övriga deltagande	Tommy Rosenqvist (SD), ersättare Anders Svensson, nämndsekreterare, protokollförare
Justering	
Justerare	Ingemar Svensson (S)
Dag och tid	Digital signering, senast fredag 2024-08-09 klockan 10.00
Justerade paragrafer	§§ 51 - 60

Underskrifter

Ordförande

.....
Kenneth Jacobsson

Justerare

.....
Ingemar Svensson

ANSLAG

Protokollet är justerat genom digital signering. Justeringen har tillkännagivits genom anslag på Örkelljunga kommuns digitala anslagstavla på www.orkelljunga.se.

Organ	Överförmyndarnämnden		
Sammanträdesdatum	2024-08-06		
Datum för anslag	2024-08-09	Datum för nedtagande	2024-09-01
Förvaringsplats för protokoll	Kansliets expedition		

Innehållsförteckning

ÖFN § 51	Sammanträdet öppnande	3
ÖFN § 52	Val av justeringsperson	4
ÖFN § 53	Fastställande av dagordning	5
ÖFN § 54	Ekonomisk redovisning	6
ÖFN § 55	Redovisning av delegationsbeslut	7
ÖFN § 56	Beslutsärenden	8
ÖFN § 57	Internkontroll	9 - 19
ÖFN § 58	Information om nya ställföreträdarskap	20
ÖFN § 59	Övriga frågor	21
ÖFN § 60	Mötet avslutas	22

ÖFN § 51 KLK.2024.7

Sammanträdet öppnande

Överförmyndarnämnden beslutar att mötet är öppnat och att ledamötena är behörigt kallade.

Justerandes signatur			Utdragsbestyrkande
-------------------------	--	--	--------------------

ÖFN § 52 KLK.2024.8

Val av justeringsperson

Överförmyndarnämnden beslutar att välja Ingemar Svensson (S) att tillsammans med ordförande justera protokollet digitalt senast 2024-08-09.

Justerandes
signatur

Utdragsbestyrkande

ÖFN § 53 KLK.2024.9

Fastställande av dagordning

Överförmyndarnämnden beslutar att fastställa dagordningen.

Justerandes
signatur

Utdragsbestyrkande

ÖFN § 54 KLK.2024.10

Ekonomisk redovisning

Överförmyndarnämnden beslutar att ekonomisk redovisning redovisas vid nästkommande möte, som också är budgetupptaktsmöte.

Sammanfattning

På grund av semesterperioder finns det hinder att presentera överförmyndarnämndens ekonomiska ställning. Dock är fördelningen mellan betalningsansvar för arvoden till ställföreträdare, ungefär samma som förra året, det vill säga cirka 30 procent för kommunen och cirka 70 procent för huvudmännen. Detta medför i sig att nämnden med största sannolikhet kommer att redovisa ett överskott vid årets slut.

Justerandes
signatur

Utdragsbestyrkande

ÖFN § 55 KLK.2024.11

Redovisning av delegationsbeslut

Överförmyndarnämnden beslutar att redovisa delegationsbesluten vid nästa sammanträde, eftersom handläggare som har sakkunskap om ärendena har semester.

Justerandes
signatur

Utdragsbestyrkande

ÖFN § 56 KLK.2024.12

Beslutsärenden

Överförmyndarnämnden saknar beslutsärenden vid detta möte.

Justerandes
signatur

Utdragsbestyrkande

ÖFN § 57 KLK.2024.13

Internkontroll

Överförmyndarnämnden beslutar att lägga redovisningen av internkontroll till handlingarna.

Sammanfattning

Överförmyndarnämnden ska enligt internkontrollplanen vid detta sammanträde kontrollera Länsstyrelsens tillsynsprotokoll.

Protokollet från Länsstyrelsen redovisas nedan. Handläggarens kommentarer redovisas i kursivt.

Protokoll fört vid inspektion av Överförmyndarnämnden i Örkelljunga kommun den 22 februari 2024

Närvarande från Länsstyrelsen: Anna-Britt D. Adell och Maria Harderup Lerstorp

Närvarande från överförmyndarnämnden: Ordförande Kenneth Jacobsson, vice ordförande Lennart Anderberg och handläggare Michael Werner.

Länsstyrelsen ska årligen inspektera överförmyndaren. Vid inspektionen ska länsstyrelsen granska om överförmyndarens handläggning följer reglerna i föräldrabalken och förmynderskaps-förordningen och handläggningen även i övrigt sker på ett rättssäkert och lämpligt sätt. Länsstyrelsen ska alltid kontrollera dels det av överförmyndaren förda registret, dels stickprovsvis utvalda akter. (Se 21 § förmynderskapsförordningen [1995:379].)

Inspektionen inleddes med ett samtal med utgångspunkt i de frågor inför inspektionsbesök 2024 som besvarats av Michael Werner. Följande noteras.

Myndighetens organisation

Kenneth Jacobsson är överförmyndarnämndens ordförande och Lennart Anderberg vice ordförande. Därutöver har nämnden en ordinarie ledamot och tre ersättare.

Överförmyndarnämnden har delegerat till kommunala tjänstemän att avgöra ärenden på nämndens vägnar. Carita Gustafsson är tjänstemännens närmaste

Justerandes
signatur

Utdragsbestyrkande

chef. Michael Werner är anställd vid Kommunkansliet och arbetar till 80 procent med överförmyndar-frågor och till 20 procent som dataskyddsbud.

Michael Werner påpekar att han, förutom att handlägga ärenden för överförmyndarnämnden, även är nämndsekreterare, ska rapportera till kommunens revisorer och upprätta budget med nämnden.

Linus Medailleu, som hade en delad tjänst inom kommunen och arbetade ca 20 procent inom överförmyndarverksamheten, slutade inom överförmyndarverksamheten i december 2023.

Det finns två tjänstemän inom kommunen som vid ordinarie handläggares ledighet eller sjukdom kan gå in och sköta verksamheten. Anders Svensson har tidigare arbetat inom överförmyndarverksamheten på deltid och Amanda Cederholm är jurist.

På särskild fråga från Länsstyrelsen anförde Michael Werner att planen är att det ska vara 1,0 årsarbetskrafter för handläggare hos överförmyndarnämnden och att ersättare för Linus Medailleu eftersöks inom kommunen. – Nämnden instämmer i att det behövs minst 1,0 årsarbetskrafter. Varken nämnden eller handläggaren vet dock när ny handläggare kan vara på plats.

Samorganisation med andra överförmyndare/ överförmyndar-nämnder är fortsatt inte aktuellt. Närheten till huvudmännen är viktig för överförmyndarverksamheten. Inför ett nytt uppdrag träffar alltid Michael Werner huvudmannen tillsammans med den gode mannen och ev. personal inom vården/hemtjänst. Nämnden har också god personkännedom och närheten till nämnden är därför värdefull för verksamheten. – Michael Werner bekräftar dock i år igen att det är sårbart med en liten verksamhet. På Länsstyrelsens fråga uppger Michael Werner att problemet inom verksamheten främst är att tiden inte räcker till för allt som ska göras. Nätverket Överförmyndare i Nordvästra Skåne är aktivt och både handläggare och nämnd deltar vid träffarna, vilka arrangeras ca två gånger per år. Senaste träffen var i oktober 2023 och nästa träff blir i april 2024 i Örkelljunga.

Överförmyndarens ut- och fortbildning

Nämndsledamöter och tjänstemän har deltagit i Wallgren Juridiks årliga utbildning. Samtliga ledamöter i nämnden har deltagit på SKR:s utbildning Introduktionskurs för nyvalda ledamöter. Länsstyrelsen ser mycket positivt på detta. – Framöver planeras också för fortbildning både för nämnd och tjänstemän.

Mottagnings- besöks- och telefontider m. m.

Överförmyndarnämnden har i enlighet med 8 § förmyndarskaps-förordningen underrättat Länsstyrelsen om mottagningstid för 2024. Myndighetens besökstider är måndag – torsdag kl. 8-16, drop in eller bokade besök och fredag kl. 8-12, drop in eller bokade besök. Myndighetens telefontider är måndag kl. 10-16 och tisdag-fredag kl. 10-12. Michael Werner tillägger att han tar emot besök även utanför besökstid, i den mån det är möjligt.

Justerandes
signatur

Utdragsbestyrkande

Verksamhetens omfattning

Överförmyndarnämnden har rapporterat in statistik till länsstyrelserna avseende verksamhetsåret 2023. Statistiken kommer att publiceras och finnas tillgänglig på <https://overformyndarstatistik.lansstyrelsen.se/Statistik>. Länsstyrelsen noterar att antalet godmanskap har ökat under 2023. Verksamhetens analys är att det beror på att befolkningen blir allt äldre. Även antalet förmynderskap har ökat något.

Granskning

163 årsräkningar skulle lämnas in till överförmyndarnämnden 2024 avseende verksamhetsåret 2023.

En ställföreträdare blev föremål för vitesföreläggande förra året. Michael Werner uppger att den gode mannen har kommit in med årsräkning men inget underlag. Han har därför skrivit till banken och begärt underlag. Godmanskapet är numera avslutat. Vitesföreläggande har nu skickats ut även för sluträkningen.

Michael Werner lämnar förtydligande information till Fråga 5.3 b) i bifogat frågeformulär avseende urvalet till fördjupad granskning: Komplet underlag begärs in för årsräkningar, alla fakturor och kvitton etc. och därefter djupgranskas alla årsräkningar.

Första gången en ställföreträdare lämnar en redogörelse för uppdraget, efter uppstart av ett nytt ärende eller efter byte av ställföreträdare, finns en längre redogörelseblankett, som gäller sörja för person och bevaka rätt. Därefter används en kortare redogörelseblankett. Kontroller av uppdragets genomförande görs inte genom frågor till personal på boenden, såvida boendena inte hör av sig. Michael Werner träffar dock nästan alltid huvudmannen på boendet inledningsvis när ärendet startar.

Av årsräkningarna avseende 2022 var 98,6 procent granskade per den 5 juli 2023.

Kommunen erbjuder ställföreträdarna en digital redovisningstjänst, Aider, kopplad direkt till överförmyndarnämndens verksamhetsprogram, för redovisning av huvudmannens ekonomi.

Uppföljande frågor ställdes kring vilka åtgärder som vidtagits för att säkerställa att verksamheten har god tillsyn över förmynderskaps-ärenden med anledning av den kritik som riktades mot nämnden i protokoll från länsstyrelsens inspektion 2023. Michael Werner redogjorde för vidtagna åtgärder: Han har gått igenom de akter där Länsstyrelsen noterade brister i handläggningen och täckt de brister som förevarit, bland annat genom att ta in årsräkning i de ärendena där de saknades. Verksamheten har fått "läroprocess" av detta, men ingen ny skriftlig rutin har tagits fram.

Länsstyrelsen får ånyo uppmana överförmyndarnämnden att arbeta aktivt med

Justerandes
signatur

Utdragsbestyrkande

verksamhetsutveckling avseende handläggning och tillsyn av förmynderskapsärendena. Även vid årets granskning av akter avseende förmynderskap framkommer olika brister i nämndens handläggning och tillsyn av denna ärendegrupp. (Se vidare nedan under rubriken ”Granskning av akter”.) Uppföljande frågor ställdes även angående nämndens rutiner vid fastighetsförsäljningar, särskilt om vilket underlag nämnden accepterar som utredning om ”prisnivå”. Vikten av att få in bra underlag för nämndens bedömning diskuterades. Michael Werner redogjorde för nämndens rutiner vid fastighetsförsäljning. Vid budgivning krävs budlista in. Det finns webbsidor där mäklare sammanställer prisbilden på orten, som innehåller bl. a kvadratmeterpris på sålda objekt. Dessutom har nämnden god lokalkännedom och kan göra en bedömning av rimligt prisläge i det enskilda fallet. (Se även nedan under rubriken ”Granskade akter”, akt nr 23.)

Ställföreträdare

Antalet ställföreträdare bedöms vara tillräckligt stort, med viss reservation för antalet ställföreträdare som kan åta sig svåra ärenden. Michael Werner berättar att det är svårt att hitta lämpliga ställföreträdare till de mer komplicerade ställföreträdarskapen. Verksamheten har för närvarande endast ett litet antal ställföreträdare som kan åta sig komplicerade uppdrag och de kan därmed få många uppdrag. – Den ställföreträdare som har flest uppdrag i kommunen har 18 st. Michael Werner uppger att denne ställföreträdare är mycket erfaren och klarar av svåra uppdrag. Ibland, vid behov, görs massutskick till alla befintliga ställföreträdare med förfrågan om att ta fler uppdrag. De flesta ställföreträdarna har endast ett uppdrag.

Introduktionsutbildning av nya ställföreträdare sker i egen regi.

Godmansförening finns inte i Örkellunga kommun, men finns i Klippan.

Fortbildning för ställföreträdarna är planerad till hösten, men innehållet är inte bestämt ännu. Fortbildning om redovisning och digitalisering har getts vid flera tillfällen i samarbete med ett företag som tillverkat en digital redovisningstjänst, Aider. Michael Werner har tryckt på vikten för ställföreträdarna av att ha god ordning i sina verifikat.

Aktgranskning

Efter den inledande genomgången granskade Länsstyrelsen ett antal slumpvis utvalda akter. Samtidigt kontrollerades överförmyndarens register.

Granskade akter

Godmanskap för ensamkommande barn: Akt nr 843 och 844 Förmynderskap: Akt nr 891, 837, 921 Godmanskap: Akt nr 790 (11:3), 708, 833, 903, 886, 809, 869 Förvaltarskap: Akt nr 745, 23

Generella synpunkter

Det är generellt god ordning i akterna. Varje akt är försedd med aktbeteckning. Handlingarna är sorterade i kronologisk ordning.

Justerandes
signatur

Utdragsbestyrkande

Vid tillfället för aktgranskningen hade länsstyrelsen inte tillgång till eventuellt förekommande journalanteckningar i akterna och det fanns inga utskrivna dagboksblad i akterna.

Kritik

Akt 745. I årsredovisning avseende verksamhetsåret 2019 har god man redovisat huvudmannens skulder vid början och slutet av redovisningsperioden. Däremot saknas motsvarande uppgifter i årsräkningarna för verksamhetsåren 2020, 2021 och 2022. God man har dock uppgett att huvudmannen har skulder. Överförmyndarnämnden har granskat årsräkningarna utan anmärkning.

I årsräkningen som god man ska ge in till överförmyndaren ska den enskildes tillgångar och skulder vid början och slutet av den tid som räkningen avser anges (se 14 kap 15 § föräldrabalken). Överförmyndarnämnden får **kritik** för sin bristande tillsyn i detta avseende i samband med granskningen av årsräkningarna för verksamhetsåren 2020-2022.

Handläggares kommentar: Ärendet är överflyttat till annan kommun och av det skälet inte kontrolleras ytterligare i den här kommunen. I allmänhet är det svårt för ställföreträdare att kontrollera huvudmannens skulder.

Inkassoföretagen skickar inte ut årssammanställningar som bankerna gör och det kan ta mycket lång tid att kommunicera med dem.

Akt 790 avser god man att bevaka bortovarandes rätt i dödsbo. Det finns ingen uppgift om att bouppteckning förrättats efter den avlidna eller att arvsifte skett, i akten. I akten är dock noterat att arvsfallet kungjorts i Post- och Inrikes Tidningar, vilket indikerar att bouppteckning förrättats och lämnats in till Skatteverket.

Bouppteckning ska som huvudregel förrättas senast tre månader efter dödsfallet (20 kap 1 § ärvdabalken [ÄB]). Vistas, då bouppteckningen förrättas, till namnet känd arvinge efter den döde på okänd ort, ska det hos Skatteverket anmälas av den som har boet i sin vård. Skatteverket ska utan dröjsmål kungöra i Post- och inrikes Tidningar, att arv efter den döde tillfallit den bortovarande, med uppmaning till denna att göra sin rätt till arvet gällande (16 kap 1 § ÄB). God man ska se till att bodelning och skifte med anledning av dödsfall förrättas så snart som möjligt, om inte avtal om samlevnad i oskiftat dödsbo ingås (se 15 kap 2 § föräldrabalken). Skiftas inte ett dödsbo inom sex månader från det att bouppteckningen förrättades och har avtal om samlevnad i oskiftat dödsbo inte heller ingåtts ska god man inom denna tid lämna en redogörelse till överförmyndaren om anledningen till att dödsboet inte har skiftats. En sådan redogörelse ska därefter och till dess att dödsboet har skiftats eller avtal om samlevnad i oskiftat bo ingåtts, lämnas var sjätte månad, om inte överförmyndaren bestämmer någon annan tid. (Se 15 kap 3 § föräldrabalken.) En god man som tar del i ett skifte för den enskildes räkning ska inhämta överförmyndarens samtycke till egendomens fördelning (se 15 kap 4 § föräldrabalken).

Länsstyrelsen anser att det är en fördel om överförmyndaren begär in kopia av

Justerandes
signatur

Utdragsbestyrkande

bouppteckningen från god man, eller inhämtar den från Skatteverket, så att överförmyndaren kan bevaka att eventuell redogörelse för skifteshinder ges in i rätt tid. Länsstyrelsen konstaterar att så inte skett i det aktuella fallet. Såvitt framgår av uppgifter i akten har bouppteckning förrättats för några år sedan. Eftersom överförmyndarnämnden inte fått in någon ansökan om medgivande till arvskifte synes sådant inte ha genomförts. Det har heller inte inkommit några redogörelser för skifteshinder till nämnden. Överförmyndarnämnden får mot bakgrund av detta **kritik** för bristande bevakning och tillsyn.

***Handläggares kommentar:** Skatteverket kan inte kungöra uppmaning till efterlevande om inte bouppteckning kommit in först. God man som hade möte med Bouppteckaren 2021-05-06, bör rimligen läst bouppteckningen på mötet. Därefter har god man genomfört ett omfattande sökande hos riksarkivet och hos samtliga större svenska banker, utan att kunna finna huvudmannen. Sannolikheten att det verkligen finns en verklig i livet levande person som har rättigheter att bevaka, förefaller osannolik, av vilka skäl det är bättre att låta preskriptionsstiden på fem år efter kungörelsen löpa och därefter lägga ner ärendet, än att lägga ytterligare arbete på ärendet.*

Akt 708. Av aktbilaga 5 framgår att huvudmannen inkommit med klagomål på god man. Uppgifterna från huvudmannen är inte dokumenterade i någon handling i akten. Detsamma gäller för uppgifter som bör ha inkommit från god man angående begäran om entledigande. Länsstyrelsen vill i sammanhanget påminna om vikten av att uppgifter som en myndighet får på något annat sätt än genom en handling, snarast ska dokumenteras om de kan ha betydelse för ett beslut i ärendet (se 27 § förvaltningslagen).

Förteckning inkommer från god man cirka 2 månader efter lagstadgad tid. Överförmyndarnämnden har såvitt framgår inte påmint eller förelagt god man om att förteckning ska ges in. (Se 14 kap 1 § 1 st jfr med 16 kap 13 § föräldrabalken.)

Årsräkning avseende verksamhetsåret 2019 och sluträkning avseende del av verksamhetsåret 2020 saknar anteckning om verkställd granskning på handlingarna, såvitt kan förstås av andra handlingar i akten har granskning genomförts, men anteckning om granskningen saknas. (Se 16 kap 4 § föräldrabalken).

Överförmyndarnämnden har åren 2020, 2021 och 2023 ändrat tidigare fattade beslut om arvode på så vis att kommunen i stället för huvudmannen ska betala arvodet. Av de handlingar som god man skickat in framgår att hen överklagar besluten om arvode 2021 och 2023. Överförmyndarnämnden har inte översänt överklagandet och det ändrade beslutet till överprövande instans (se 39 och 38 §§ samt 46 § andra stycket förvaltningslagen). I samband med det uppföljande samtalet förklarade överförmyndarnämnden att det i samtal med god man, i vart fall 2023, framkommit att god man avsett ändring, inte överklagande. I akten finns också en notering från 2023 om samtal med god man om överklagandet. Av noteringen framgår dock inte med tydlighet att god man skulle ha återtagit sitt överklagande och i stället begärt ändring av beslutet om arvode. Sammantaget får överförmyndarnämnden **kritik** för sin bristande bevakning och handläggning av frågor i ställföreträdarskapet.

Justerandes
signatur

Utdragsbestyrkande

Handläggares kommentar: Huvudmannen är blind av vilka skäl klagomålen framförts på telefon. Det synes inte finnas någon anledning att betvivla klagomålen till följd avsaknad av skriftligt dokument. God man har svarat på klagomålen. Huvudmannen har tillställts beslut om att inga åtgärder föranleds av klagomålen när god man förklarat sig och parterna samtalat. Inga ytterligare klagomål har därefter inkomit. Att förteckningen inkommit försent utan påminnelse är ett förbiseende från handläggare. Om nämnden ändrar sitt beslut precis som god man vill, vilket nämnden gjorde, finns ingen anledning att belasta rättsväsendet med kostnader för överklagan. I aktbilaga 55 framgår även att god man i telefonsamtal med handläggare vill att ärendet omprövas och inte överklagas.

Akt 833. Av uppgifter som getts in i anslutning till årsräkningen avseende verksamhetsåret 2022 framgår att huvudmannen vistas på Migrationsverkets förvar i annan kommun, i avvaktan på utvisning. Överförmyndarnämnden har verkställt granskning av årsräkningen. Såvitt framgår av uppgifter i akten är och har huvudmannen aldrig varit folkbokförd i Sverige. Vid tidpunkten för granskningen av årsräkningen vistades han i annan kommun än Örkellunga och det fanns inga uppgifter i akten som indikerade att han skulle komma att återvända till Örkellunga. Länsstyrelsen kan inte komma till annan slutsats än att överförmyndarnämnden i Örkellunga inte varit behörig myndighet utan bort överlämna akten och tillsynen över ställföreträderskapet till den kommun där huvudmannen vistades. Se 11 kap 25 § 2 stycket föräldrabalken. Överförmyndarnämnden får **kritik** för sin bristande handläggning av ställföreträderskapet i detta avseende.

Kommentar: När vistelse på förvar, till skillnad på vistelse på anstalt, är tidsobestämd, är det inte möjligt att ange var huvudmannen visats stadigvarande. Av det skälet är det rimligt att använda senaste kända adress för stadigvarande vistelse, som var i Örkellunga. Ärendet är nu avslutat och huvudmannen är utvisad ur riket.

Akt 23. Förvaltarskap anordnas 2005. En nära anhörig till huvudmannen avlider och bouppteckning upprättas den 3 mars 2023. Huvudmannen är delägare i dödsboet. I dödsboet finns en fastighet som ska säljas. I köpekontrakt som upprättas under hösten 2023 finns ett villkor om att köpare först ska sälja sitt boende. I det underlag för försäljning som finns i akten kan Länsstyrelsen inte finna någon värdering av fastigheten. Det finns inte heller någon annons som visar att fastigheten har varit ute på öppna marknaden. Det finns endast ett bud på fastigheten. Beslut om samtycke till försäljningen har fattats av nämnden i november 2023. Länsstyrelsen noterar att det inte har kommit in någon redovisning för fastighetsaffären, tex likvidavräkning och bevis om insättning av köpeskilling på huvudmannens konto. Fastighetsaffären synes inte ha skett ännu, vid tillfället för inspektionen.

Vid det avslutande samtalet uppgav nämnden att fastigheten inte har blivit såld. Vidare diskuterades vilka handlingar som nämnden begär in inför en fastighetsförsäljning. Diskuterade vikten av att det finns bra underlag i akten avseende "fastighetens värde" inför nämndens bedömning av om samtycke

Justerandes signatur			Utdragsbestyrkande
-------------------------	--	--	--------------------

kan ges till fastighetsaffären. – Se vidare ovan under rubriken ”Granskning”. Länsstyrelsen noterar vidare att det inte finns redogörelse om anledning till att dödsboet inte har skiftats i akten.

Förmyndare, god man eller förvaltare ska se till att bodelning och skifte med anledning av dödsfall förrättas så snart som möjligt, om inte avtal om sammanlevnad i oskiftat dödsbo ingås (se 15 kap 2 § föräldrabalken). Skiftas inte ett dödsbo inom sex månader från det att bouppteckningen förrättades och har avtal om samlevnad i oskiftat dödsbo inte heller ingåtts, ska förmyndare, god man eller förvaltare inom denna tid lämna en redogörelse till överförmyndaren om anledningen till att dödsboet inte har skiftats. En sådan redogörelse ska därefter och till dess att dödsboet har skiftats eller ett avtal om sammanlevnad i oskiftat bo ingåtts, lämnas var sjätte månad, om inte överförmyndaren bestämmer någon annan tid. (Se 15 kap 3 § föräldrabalken.) En förmyndare, god man eller förvaltare som för den enskildes räkning deltar i en rättshandling vid dödsboförvaltning ska inhämta överförmyndarens samtycke till rättshandlingen (se 15 kap 4 § föräldrabalken).

Överförmyndarnämnden har, såvitt framgår av akten, inte påmint eller förelagt förvaltaren om att redogörelse för skifteshinder ska ges in. (Se 14 kap. 1 § jfr med 16 kap 13 § föräldrabalken.) – Nämnden får **kritik** för bristerna i detta ärende.

Handläggares kommentar: *Skälet till att arvsskifte inte skett verkar uppenbart, fastigheten blev inte såld, vilket är en tillräcklig redogörelse enligt ovan. Sak samma för villkoren i övrigt i köpekontrakt som aldrig blev verklighet.*

Akt 837. Ställföreträdarskapet startar i februari 2022 efter att tingsrätten har beslutat om särskilt förordnade vårdnadshavare för underårig. Handläggare vid nämnden skickar ut ett informationsbrev till vårdnadshavarna med begäran om att de ska ge in tillgångsförteckning. – Länsstyrelsen noterar att meddelandet innehåller felaktig information om när särskilt förordnad ställföreträdare för underårig är redovisningsskyldig. – Förteckning över den underåriges tillgångar ges in av vårdnadshavarna och granskas av handläggare vid nämnden i mars 2022. – Länsstyrelsen noterar att det inte har fattats något beslut i ärendet om befrielse för de särskilt förordnande vårdnadshavarna från att inge årsräkning. Detta innebär att vårdnadshavarna rätteligen skulle ha ingett årsräkningar för åren 2022 och 2023, vilket de inte har gjort. Nämnden har inte heller begärt in årsräkningar för dessa år. Länsstyrelsen noterar vidare att den underåriga fyller 18 år till sommaren 2024.

Förordnade förmyndare, gode män och förvaltare ska före den 1 mars varje år i en årsräkning till överförmyndaren redogöra för förvaltningen under föregående år av egendom som har stått under ställföreträdarens förvaltning. Årsräkningen ska avges på heder och samvete.

I årsräkningen ska anges den enskildes tillgångar och skulder vid början och slutet av den tid som räkningen avser. Vidare ska en sammanställning göras av inkomster och utgifter under nämnda tid. Av årsräkningen ska särskilt framgå hur mycket som har använts för den enskildes uppehälle eller nytta i övrigt. (Se 14 kap. 15 §

Justerandes
signatur

Utdragsbestyrkande

föräldrabalken.)

Överförmyndarnämnden får **kritik** för brister i handläggning, bevakning och tillsyn av detta ärende. – Länsstyrelsen utgår från att nämnden vidtar lämpliga åtgärder i det aktuella ärendet samt rekommenderar nämnden att ta fram rutinbeskrivningar för förmynderskapen. – Se vidare ovan under rubriken ”Granskning”.

Handläggare kommentar: *Överförmyndarförvaltningens samlade kompetens var inte tillräcklig vid tidpunkten för informationsbrevet. Det hade dock i praktiken i detta fall ingen praktisk betydelse, när huvudmannens samlade förmögenhet var 0 kr. Ärendet är nu på väg att bli ett godmanskap av skäl att huvudmannen blir myndig 2024-08-13. Ansökan ligger hos tingsrätten. När ärendet blir ett godmanskap kommer årsräkning att inkomma årligen.*

Akt 869. Godmanskap anordnas av tingsrätten i oktober 2022. I akten finns inget informationsbrev/välkomstbrev till den gode mannen med information om förordnandet. Det finns inte heller någon begäran om förteckning i akten. Förteckning saknas i akten. Det finns inte heller någon påminnelse om att inge förteckning. Årsräkning för 2022 har getts in och blivit granskad i maj 2023.

Vid det avslutande samtalet anför Michael Werner att begäran om förteckning finns i välkomstbrevet, vilket alltid skickas ut till ställföreträdare när ett ärende startar. Handläggaren måste av förbiseende ha missat att lägga kopia av välkomstbrevet i akten.

Förordnade förmyndare, gode män och förvaltare ska inom två månader efter förordnandet lämna en förteckning till överförmyndaren över den egendom som de förvaltar. Förteckningen ska avges på heder och samvete. (Se 14 kap. 1 § föräldrabalken.)

Överförmyndarnämnden får **kritik** för brister i handläggning, bevakning och tillsyn av detta ärende.

Handläggares kommentar: *Årsräkning inkom istället inom tidsramen för när förteckning skulle inkommit, vilket medför samma resultat som om förteckning inkommit, dvs huvudmannens ekonomiska ställning på förordnadedagen.*

Akt 809. Godmanskap anordnas av tingsrätten den 20 juli 2021. Tingsrättens protokoll ankomststämplas hos överförmyndar-nämnden först den 6 september 2021. Samma dag skickas information ut till god man tillsammans med begäran om att inge tillgångsförteckning inom två månader.

Överförmyndarnämnden skickar ut en anmodan den 15 mars 2022 om att inge årsräkning och redogörelse avseende 2021 samt tillgångsförteckning.

Årsräkning och redogörelse avseende 2021 inges den 30 maj 2022. Av följebrev från den gode mannen påstås även förteckning inges tillsammans med årsräkningen. Länsstyrelsen kan dock inte finna någon förteckning i akten. Länsstyrelsen noterar vidare att det inte finns någon anteckning på själva årsräkningen om att den har blivit granskad av överförmyndarnämnden.

Förordnade förmyndare, gode män och förvaltare ska inom två månader efter förordnandet lämna en förteckning till överförmyndaren över den egendom som de förvaltar. Förteckningen ska avges på heder och samvete. (Se 14 kap. 1 § föräldrabalken.)

Justerandes
signatur

Utdragsbestyrkande

Överförmyndaren ska granska bl. a gode mäns verksamhet med ledning av de förteckningar, årsräkningar, sluträkningar samt andra handlingar och uppgifter angående förvaltningen som har lämnats. Överförmyndaren ska göra anteckning om verkställd granskning på bland annat förteckningar och årsräkningar. (Se 16 kap. 3-4 §§ föräldrabalken.)

Eftersom tillgångsförteckningen ska inges inom två månader efter förordnandedagen, skulle förteckningen rätteligen ha ingetts senast den 20 september 2021. Även med beaktande av att protokollet från tingsrätten synes ha kommit på avvägar har nämnden dröjt alltför länge med att skicka påminnelse om att förteckning ska ges in. Det synes som att bevakning inte har funnits i ärendet avseende ingivande av förteckning.

Årsräkningen som getts in i ärendet avseende 2021 synes ha blivit granskad eftersom det finns ett arvodesbeslut i akten, men anteckning på handlingen saknas. Länsstyrelsen erinrar om att sådan anteckning ska göras. Nämnden får **kritik** för brister i handläggningen och i bevakningen av detta ärende.

Handläggares kommentar: Bevakning för att inkomma med förteckning har funnits, se aktbilaga 4, med anmodan och påminnelse att inkomma med förteckning. God man anger att förmögenhetsförhållandena på förordnandedagen anges, vilket är samma sak som att inkomma med förteckning, som endast har det syfte, att ange tillgångar och skulder på förordnadedagen. Att förteckningen inkom för sent är sant. I avsaknad av manuell anteckning på inkommen årsräkning, vilket kan bli fallet till följd av förbiseende, är digital anteckning som är diarieförd, tillräcklig. Sådana digitala diarieförda anteckningar finns för alla kontrollerade årsräkningar i verksamhetssystemet.

Övriga påpekanden

Akt 843 och 844. Fråga om behov av god man för ensamkommande barn initieras genom anmälan om behov från socialnämnden i slutet av april 2022. Av anmälan framgår att barnen kommit till Sverige i sällskap med en nära anhörig som enligt uppgift ska ha övertagit vårdnaden om barnen redan i hemlandet. Barnens mor är avliden och fadern försvunnen. Under slutet av april och första dagarna i maj utreder överförmyndarnämnden tilltänkt god mans lämplighet. Såvitt framgår av handlingarna i akten sker därefter inget i ärendet förrän i september 2022 då socialnämnden meddelar att nämnden måste utreda den nära anhörigas förmåga att svara för barnen.

Överförmyndarnämnden beslutar därefter omgående om att förordna god man för barnen. Förteckningar inkommer från god man inom lagstadgad tid. Det finns ingen anteckning om verkställd granskning på förteckningarna. Av förteckningarna framgår att barnen saknar tillgångar. Överförmyndarnämnden har inte beslutat att befria god man från skyldigheten att inkomma med årsräkning med anledning av uppgifterna, men det framgår av de redogörelser för uppdraget som regelbundet inkommit från god man att denne inte förvaltar någon egendom för barnens räkning. Vid det uppföljande samtalet uppger överförmyndarnämnden att det förekommit flera kontakter med socialnämnden angående behovet av god man från det anmälan om behov inkom till dess god man förordnades i september 2022. Om dessa kontakter

Justerandes
signatur

Utdragsbestyrkande

noterats i journal eller på annat sätt framgår inte av de handlingar i akten som Länsstyrelsen tagit del av i samband med aktgranskningen. Se notering ovan avseende akt 708 om att dokumentera uppgifter som inkommer på annat sätt än genom en handling.

I frågor om god man för ensamkommande barn ska 11 kap. 14 §, 12, 14, 16 och 19-21 kap. föräldrabalken tillämpas (se 12 lag [2005:429] om god man för ensamkommande barn). Överförmyndaren ska göra anteckning om verkställd granskning på bland annat förteckningar (se 16 kap 4 § föräldrabalken). Av handlingar i akten kan förstås att förteckningarna som getts in i barnens ärenden har granskats av överförmyndaren, men anteckning på handlingarna saknas. Länsstyrelsen erinrar om att sådan anteckning ska göras.

Akt 921. Särskilt förordnade vårdnadshavare för underårig lämnar in förteckning över underårigs tillgångar och blir därefter befriade genom beslut daterat 2023-05-05 av överförmyndarnämnden från att lämna årsräkning tills vidare.

Länsstyrelsen vill i sammanhanget påminna om vad som rekommenderas i Länsstyrelsernas Nationella riktlinjer för överförmyndare – om förordnade ställföreträdares redovisning, under avsnittet 1.2.2. – avseende beslut om befrielse:

- Ett beslut om befrielse från redovisningsskyldigheten som gäller tills vidare bör regelbundet omprövas av överförmyndaren.
- Överförmyndaren bör upplysa ställföreträdare som befriats från redovisningsskyldighet att om förutsättningarna förändras måste överförmyndaren informeras.
- En ställföreträdare som inte är skyldig att lämna redovisning bör årligen ge in en redogörelse för sitt uppdrag i övrigt till överförmyndaren.

Protokollet har upprättats av länsassessorn Maria Harderup Lerstorp och justerats av länsassessorn Anna-Britt D. Adell. *Handlingen har bekräftats digitalt.*

Justerandes
signatur

Utdragsbestyrkande

ÖFN § 58 KLK.2024.14

Information om nya ställföreträdarskap

Överförmyndarnämnden beslutar att lägga redovisningen av nya ställföreträdarskap till handlingarna.

Sammanfattning

Tingsrätten beslutade att anordna godmanskap för huvudman 2024-05-24, akt 956, för att bevaka rätt, förvalta egendom och sörja för person. Till god man förordnades Daniel Olin. Huvudmannen är född 1972.

Tingsrätten beslutade att anordna godmanskap för huvudman 2024-06-04, akt 397, för att bevaka rätt, förvalta egendom och sörja för person. Till god man förordnades Lilian Nyberg. Huvudmannen är född 2006.

Justerandes
signatur

Utdragsbestyrkande

ÖFN § 59 KLK.2024.15

Övriga frågor

Synpunkter i två separata ärenden från respektive ställföreträdare på beslut att huvudmannen och inte kommunen ska betala arvode. Detta redovisas i nuläget som information för nämnden, men kommer att behöva behandlas som beslutsärenden vid kommande sammanträde.

Generellt samtal om situationer där huvudmännen beslutats att betala arvodet, men där de av olika skäl inte klarar av att betala vilket riskerar att leda till att ställföreträdaren blir utan arvode. Samtal förs om kommunen kan vidta några generella åtgärder för att hantera sådana situationer. Frågan ska tas upp till fortsatt behandling på kommande sammanträde.

Generellt samtal om ställföreträdarens besöksfrekvens hos huvudmännen.

Samtal förs om arvodesnivån ska höjas för ställföreträdarna, och vilka konsekvenser det får för budgeten. Frågan ska tas upp till fortsatt behandling på kommande sammanträde.

Justerandes
signatur

Utdragsbestyrkande

ÖFN § 60 KLK.2024.16

Mötet avslutas

Överförmyndarnämndens sammanträde avslutas.

Justerandes
signatur

Utdragsbestyrkande

Digitala Signaturer